

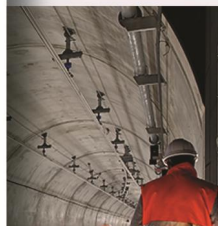
LUẬT SƯ NGUYỄN HỮU PHƯỚC

SỔ TAY

PHÁP LUẬT LÀO ĐỘNG

PHUC & PARTNERS

Luật sư NGUYỄN HỮU PHƯỚC

Sổ tay

PHÁP LUẬT LAO ĐỘNG

Dành cho những người làm công tác nhân sự
trong doanh nghiệp

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Mục lục

DANH MỤC VIẾT TẮT	6
LỜI TỰA	8
LỜI CẢM ƠN	10
GIỚI THIỆU CHUNG	13

Phần 1

PHÁP LUẬT VỀ LAO ĐỘNG

CHƯƠNG I: TUYỂN DỤNG LAO ĐỘNG VÀ THỬ VIỆC	25
1.1. Quan hệ lao động	25
1.2. Tuyển dụng.....	26
1.2.1. Những điều cần lưu ý	27
1.2.2. Quy trình tuyển dụng	31
1.3. Thử việc.....	34
1.3.1. Thời gian thử việc.....	34
1.3.2. Lương thử việc	35
1.3.3. Hợp đồng thử việc	36
CHƯƠNG II: HỢP ĐỒNG LAO ĐỘNG	41
2.1. Hợp đồng lao động.....	41
2.2. Các loại hợp đồng lao động	53
2.3. Chuyển hóa loại hợp đồng lao động	54
2.4. Người giao kết hợp đồng lao động.....	59

2.5. Thực hiện, sửa đổi, bổ sung hợp đồng lao động.....	60
2.6. Tạm hoãn thực hiện hợp đồng lao động.....	63
2.7. Chấm dứt hợp đồng lao động.....	65
2.7.1. Các trường hợp chấm dứt hợp đồng lao động.....	65
2.7.2. Người sử dụng lao động đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động với người lao động.....	67
2.7.3. Người sử dụng lao động cho người lao động thôi việc do thay đổi cơ cấu, công nghệ.....	85
2.7.4. Người sử dụng lao động cho người lao động thôi việc vì lý do kinh tế.....	88
2.7.5. Người sử dụng lao động cho người lao động thôi việc do chuyển quyền sở hữu hoặc quyền sử dụng tài sản của doanh nghiệp.....	89
2.7.6. Người sử dụng lao động cho người lao động thôi việc do sáp nhập, hợp nhất, chia, tách doanh nghiệp.....	89
2.7.7. Hết hạn hợp đồng lao động.....	90
2.7.8. Người lao động đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động.....	90
2.7.9. Nghĩa vụ của các bên khi chấm dứt hợp đồng lao động.....	92
2.7.10. Hệ quả pháp lý khi các bên đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động trái pháp luật.....	98
2.7.11. Các thời hạn báo trước.....	99
2.8. Cho thuê lại lao động.....	104
CHƯƠNG III: ĐÀO TẠO NGHỀ.....	107
3.1. Đào tạo nghề cho người lao động.....	107
3.2. Thực tập nghề.....	108
3.3. Đào tạo nghề cho người học nghề, tập nghề.....	109
CHƯƠNG IV: ĐỐI THOẠI XÃ HỘI.....	115
4.1. Đối thoại tại nơi làm việc.....	115
4.2. Hội nghị người lao động.....	117

4.3. Thương lượng tập thể và Thỏa ước lao động tập thể.....	117
4.3.1. Nguyên tắc thương lượng tập thể và giao kết thỏa ước lao động	118
4.3.2. Nội dung thương lượng tập thể và nội dung của thỏa ước lao động tập thể	118
4.3.3. Ký kết và hiệu lực của thỏa ước lao động tập thể doanh nghiệp	118
4.3.4. Thực hiện thỏa ước lao động tập thể doanh nghiệp	119
4.3.5. Sửa đổi, bổ sung thỏa ước lao động tập thể	120
CHƯƠNG V: THỜI GIỜ LÀM VIỆC, THỜI GIỜ NGHỈ NGƠI	122
5.1. Thời giờ làm việc.....	122
5.1.1. Thời giờ làm việc bình thường	122
5.1.2. Làm việc vào ban đêm.....	123
5.1.3. Thời giờ làm việc trong các trường hợp đặc biệt.....	123
5.1.4. Làm thêm giờ.....	125
5.2. Thời giờ nghỉ ngơi.....	92
5.2.1. Nghỉ trong giờ làm việc.....	127
5.2.2. Nghỉ chuyển ca.....	128
5.2.3. Nghỉ hằng tuần	128
5.2.4. Nghỉ hằng năm.....	128
5.2.5. Nghỉ lễ, tết	135
5.2.6. Nghỉ việc riêng hưởng nguyên lương.....	136
5.2.7. Nghỉ việc riêng không hưởng lương.....	136
CHƯƠNG VI: TIỀN LƯƠNG.....	137
6.1. Tiền lương.....	100
6.1.1. Mức lương	137
6.1.2. Định mức lao động	144
6.1.3. Phụ cấp lương và các khoản bổ sung khác.....	145
6.1.4. Các chế độ và phúc lợi khác.....	147
6.2. Hình thức trả lương và kỳ hạn trả lương	107

6.2.1. Trả lương theo thời gian	149
6.2.2. Trả lương theo sản phẩm	151
6.2.3. Trả lương khoán	151
6.2.4. Nguyên tắc trả lương.....	151
6.3. Tiền lương làm thêm giờ, làm việc vào ban đêm.....	111
6.3.1. Tiền lương làm việc vào ban đêm.....	152
6.3.2. Tiền lương làm thêm giờ.....	153
6.3.3. Tiền lương làm thêm giờ vào ban đêm.....	154
6.3.4. Các lưu ý về các khoản tiền lương làm thêm.....	158
6.4. Tiền lương ngừng việc	117
6.5. Tiền lương trả cho những ngày chưa nghỉ và tiền lương trả cho những ngày nghỉ chưa hết ngày nghỉ hằng năm.....	117
6.6. Chế độ phụ cấp, trợ cấp, nâng bậc, nâng lương và tiền thưởng	119
6.7. Tạm ứng tiền lương.....	119
6.8. Khấu trừ tiền lương.....	120
CHƯƠNG VII: KỶ LUẬT LAO ĐỘNG VÀ TRÁCH NHIỆM VẬT CHẤT	121
7.1. Kỷ luật lao động	121
7.1.1. Nội quy lao động	164
7.1.2. Xử lý kỷ luật lao động	169
7.1.3. Xóa kỷ luật lao động, giảm thời hạn kỷ luật lao động.....	186
7.2. Trách nhiệm vật chất.....	138
CHƯƠNG VIII: AN TOÀN LAO ĐỘNG, VỆ SINH LAO ĐỘNG.....	141
8.1. Trách nhiệm của người sử dụng lao động trong việc bảo đảm an toàn lao động, vệ sinh lao động.....	141
8.2. Tai nạn lao động.....	144
8.2.1. Trách nhiệm của các bên khi xảy ra tai nạn lao động.....	195
8.2.2. Giải quyết chế độ cho NLĐ khi xảy ra TNLĐ	203
8.3. Bệnh nghề nghiệp.....	153
8.4. Thuê bác sĩ tại doanh nghiệp	157

CHƯƠNG IX: NHÓM NGƯỜI LAO ĐỘNG ĐẶC THÙ..... 160

9.1. Người lao động nữ.....	160
9.1.1. Quyền được chăm sóc sức khỏe.....	216
9.1.2. Quyền của người lao động nữ khi đang mang thai	217
9.1.3. Quyền thai sản.....	218
9.1.4. Quyền thai sản của người lao động nữ mang thai hộ	221
9.1.5. Quyền thai sản của người lao động nhận nuôi con nuôi	222
9.1.6. Quyền khi nuôi con dưới 12 tháng tuổi	222
9.1.7. Sa thải/đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động/xử lý kỷ luật lao động đối với người lao động nữ	222
9.1.8. Quyền đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động hoặc tạm hoãn hợp đồng lao động của người lao động nữ	223
9.1.9. Chế độ làm việc linh hoạt.....	224
9.1.10. Các chính sách giúp đỡ, hỗ trợ người lao động nữ.....	225
9.2. Người lao động chưa thành niên	167
9.3. Người lao động cao tuổi.....	167
9.4. Người lao động là người khuyết tật.....	170
9.5. Người lao động là người nước ngoài làm việc tại Việt Nam	171
9.6. Người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài.....	175
9.6.1. Người lao động đi làm việc ở nước ngoài thông qua doanh nghiệp hoạt động dịch vụ đưa người lao động đi làm việc ở nước ngoài	239
9.6.2. Người lao động đi làm việc ở nước ngoài với doanh nghiệp trúng thầu, nhận thầu hoặc tổ chức, cá nhân đầu tư ra nước ngoài có đưa người lao động đi làm việc ở nước ngoài.....	244
9.6.3. Người lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hình thức thực tập nâng cao tay nghề với doanh nghiệp đưa người lao động đi làm việc dưới hình thức thực tập nâng cao tay nghề.....	245
9.7. Một số Người lao động khác.....	182

CHƯƠNG X: CÔNG ĐOÀN	183
10.1. Gia nhập công đoàn.....	183
10.2. Quyền và nghĩa vụ của doanh nghiệp đối với việc thành lập Công đoàn	183
10.3. Tài chính Công đoàn	184
10.3.1. Kinh phí công đoàn.....	251
10.3.2. Đoàn phí công đoàn	251
10.3.3. Quản lý, sử dụng tài chính công đoàn	252
CHƯƠNG XI: BẢO HIỂM BẮT BUỘC	187
11.1. Bảo hiểm xã hội.....	187
11.1.1. Đối tượng tham gia bảo hiểm xã hội bắt buộc	187
11.1.2. Mức đóng và phương thức đóng bảo hiểm xã hội bắt buộc.....	187
11.1.3. Tiền lương tháng của NLĐ làm căn cứ đóng bảo hiểm xã hội	188
11.2. Bảo hiểm y tế	190
11.2.1. Đối tượng tham gia bảo hiểm y tế bắt buộc.....	190
11.2.2. Mức đóng và phương thức đóng bảo hiểm y tế bắt buộc.....	190
11.2.3. Tiền lương tháng của NLĐ làm căn cứ đóng bảo hiểm y tế.....	192
11.3. Bảo hiểm thất nghiệp	193
11.3.1. Đối tượng tham gia bảo hiểm thất nghiệp.....	261
11.3.2. Mức đóng và phương thức đóng bảo hiểm thất nghiệp..	261
11.3.3. Tiền lương tháng của người lao động làm căn cứ đóng bảo hiểm tai nạn	262
11.4. Bảo hiểm tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp.....	194
CHƯƠNG XII: THUẾ TRONG QUAN HỆ LAO ĐỘNG	195
12.1. Thuế thu nhập cá nhân của người lao động.....	195
12.1.1. Người lao động là đối tượng cư trú thuế	263
12.1.2. Người lao động là cá nhân không cư trú	267

12.2. Thuế thu nhập doanh nghiệp	198
CHƯƠNG XIII: KHIẾU NẠI LAO ĐỘNG	200
CHƯƠNG XIV: GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP LAO ĐỘNG	202
14.1. Thương lượng để giải quyết tranh chấp lao động.....	202
14.2. Hòa giải	202
14.3. Khởi kiện tại Tòa án.....	204
14.4. Đình công	204
14.4.1. Quyền đình công.....	204
14.4.2. Hoãn hoặc ngừng đình công.....	205
14.4.3. Xử lý cuộc đình công không đúng quy trình	206
14.4.4. Quyền yêu cầu Tòa án xem xét tính hợp pháp của cuộc đình công.....	206
CHƯƠNG XV: BÁO CÁO	207

Phần 2
CÁC PHỤ LỤC

1.1. Quy trình giải quyết các vấn đề trong quan hệ lao động	214
1.2. Biểu mẫu cho các vấn đề trong mối quan hệ lao động.....	232
1.2.1. Ký kết, sửa đổi, bổ sung và chấm dứt hợp đồng lao động.....	237
1.2.2. Người sử dụng lao động đơn phương chấm dứt hợp đồng lao động.....	264
1.2.3. Chấm dứt hợp đồng lao động do thay đổi cơ cấu, công nghệ hoặc vì lý do kinh tế.....	273
1.2.4. Thương lượng tập thể và ký kết thỏa ước lao động tập thể	293
1.2.5. Xây dựng, sửa đổi và bổ sung thang lương, bảng lương	310
1.2.6. Ban hành, sửa đổi, bổ sung nội quy lao động.....	315
1.2.7. Xử lý kỷ luật lao động bằng khiển trách	366
1.2.8. Xử lý kỷ luật lao động bằng kéo dài thời hạn nâng lương không quá 06 tháng	378

1.2.9. Quy trình xử lý kỷ luật lao động bằng hình thức cách chức.....	390
1.2.10. Xử lý kỷ luật lao động bằng sa thải	403
1.2.11. Xin cấp giấy phép lao động cho người lao động là người nước ngoài.....	420
1.2.12. Thành lập công đoàn cơ sở.....	430
1.2.13. Giải quyết khiếu nại về lao động	439
CHƯƠNG II: DANH MỤC CÁC VĂN BẢN SỬ DỤNG TRONG QUAN HỆ LAO ĐỘNG.....	440
CHƯƠNG III: VĂN BẢN PHÁP LUẬT	535

PHẦN 3
BẢNG KHẢO SÁT TUÂN THỦ VỀ PHÁP LUẬT LAO ĐỘNG ĐỐI
VỚI CÁC DOANH NGHIỆP TẠI VIỆT NAM